

Uppföljning

ÅKA-modellen

2015-09-11

Bakgrund

ÅKA-modellen implementerades i ordinarie AME-verksamhet i Västra Skaraborg under perioden 2014-01-01--2014-09-30.

SoF Västra Skaraborg beviljade fortsatt finansiellt stöd till ÅKA-modellen för budgetåret 2015.

ÅKA-modellen följs upp på nätverksträffar, lärandekonferens och vid platsbesök i respektive kommun.

ÅKA-medverkande träffas i nätverk varje månad, ca 10 gånger per år. En lärandekonferens för ca 60 deltagare genomfördes i april 2015. I maj och juni har Samordningsförbundets processamordnare och ekonom besökt samtliga kommuner och följt upp verksamheten på plats tillsammans med ÅKA-medarbetarna och ledningen.

Rapporten beskriver hur ÅKA-modellen fungerar idag, ett år efter implementation.

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning av uppgifter i bilagor
2. Resultat
3. Fortsättningen

Bilagor

1. Lägesbeskrivning från rundresa maj och juni 2015
2. Nätverk Återhämta och Klargöra/Anpassa
3. Anteckningar: Lärandekonferens 13-14 april 2015

Sammanfattning

1 Verksamhet

Återhämtning

Kommun	Resurs	Deltagare	Gruppaktivitet	Inskrivningstid
Lidköping	1,5	8 löpande	2 dagar/v	16 v med få undantag
Skara	1,8	8, 4 i taget	3 dagar/v	16-20 veckor
Vara	1,5	10 löpande	4 dagar/v (13 ½ timmar)	16-20 veckor
Götene	1,0	6 löpande	3 dagar/v	16-20 veckor
Essunga	0,5	4, 2ggr/år	2 dagar/v	16- ???

Lidköping erbjuder gruppaktivitet 2 halvdagar/vecka. När deltagaren är redo kan tiden utökas med aktivitet i annan AME verksamhet. Å fungerar under förutsättning att deltagarna inte är för sjuka. Å bereder plats för deltagare som bedöms ha en potential att gå vidare till Klargöra. Det uppstår ibland oklarheter vid handlägggarbyten i pågående ärenden. Det är önskvärt att en kontaktperson på FK i Skövde utses.

Skara erfar att deltagare har svårt att återhämta sig med 2 halvdagars schemalagd aktivitet under 16 veckor. Från och med augusti 2015 har gruppaktivitet utökats från 2 till 3 dagar/vecka. Det är kö till Återhämtning i Skara. Platsantal svarar inte upp mot behovet. Skara erbjuder plats till alla som behöver Återhämtning.

Götene bereder plats för 6 deltagare och de har ingen kö. Medarbetarna i Götene delar Skaras uppfattning om behov av utökad verksamhet. Från och med augusti 2015 har gruppaktivitet utökats från 2 till 3 dagar/vecka. En av medarbetarna arbetar 50 % i Å och 50 % i Klargöra. Stegförflyttning är ibland otydligt.

Vara minskade tiden i gruppaktivitet från 3 till 2 halvdagar/vecka vid projektslutet. Deltagare blev inte återhämtade och i januari 2015 utökades gruppaktivitet från 2 till 4 dagar/vecka.

Essunga har få deltagare och har haft svårt att erbjuda gruppaktivitet. Essunga gör en omstart i höst med intag av 4 deltagare, 2 gånger/år. De erbjuds gruppaktivitet 2 halvdagar/vecka och coachsamtal varannan vecka.

Klargöra

Kommun	Tjänst	Tid i Klargöra
Lidköping	1,0	16-18 v
Skara	2,0	6-12 månader
Vara	1,0	12 veckor, med få undantag
Götene	0,5	ca 3 månader
Essunga	0	oklart

Skara och Götene avviker från modellen beträffande tiden i Klargöra. Avvikelsen förklaras med att

- Deltagare är för sjuka, inte återhämtade, inte redo för K
- Svårigheter att ordna arbetsprövningsplatser
- Personalomsättning
- Resursbrist Anpassa

Lidköping följer modellen i stort sett. I K drar det ofta iväg och blir förlängd med 4-6 veckor. Det behövs, ibland, längre utredningstid innan arbetsprövning kan påbörjas. När arbetsprövning kommer igång räcker det med 8 veckor.

Vara I undantagsfall förlängs tiden i K vilket är en avvikelse från modellen. Det beror delvis på att AF inte har resurser att ta emot efter 8 veckors arbetsprövning. Vara har, någon gång, haft bekymmer med okodade ärenden och svårigheter att få tillgång till Anpassa.

Essunga har få ärenden i Återhämtning och följaktligen ännu färre i Klargöra. Det är svårt att uppehålla kompetensen. Essunga undersöker möjligheten att låna in Klargöra från en större kommun.

Anpassa

AF Skara/Götene gick ur projektet i juni 2013. Anpassa utförs av 8 ordinarie förmedlare. De har inte möjlighet att ta emot deltagare innan de visat en stabil arbetsförmåga på minst 25 %. De har inte heller resurser att stötta K med framtagning av arbetsprövningsplats. Det tar oftast betydligt längre än 12 veckor i K innan deltagaren kan gå vidare till Anpassa.

AF Lidköping/Vara/Essunga följde ÅKA modellen t o m april 2015. Därefter har flera arbetsförmedlare tjänstgjort i Anpassa. På grund av logistiksvårigheter har AF beslutat återgå till en Anpassa förmedlare. Från och med augusti är en SIUS handläggare utsedd att tjänstgöra heltid i ÅKA modellen. Vid Nätverksmöte 21 september ska Inger Sandgren, AF Lidköping informera om AF:s roll i Anpassa. En representant från AF Skara/Götene kommer också att delta i mötet.

Kodning Arbetsförmedlingens möjligheter att ge särskilt stöd på grund av psykosocial problematik är mycket begränsade. Deltagare som inte är kodade eller inte kan kodas är inte berättigade till särskilt stöd i Anpassa. De kan inte gå vidare från K till A.

Det uppstår ibland ett moment 22. Om en deltagare som inte är kodad bedöms klara ett anpassat arbete stannar hela rehabiliteringsprocessen upp. Det tar tid att ordna ett medicinskt underlag i de fall där det är aktuellt. Vården förstår inte varför en person som kan arbeta behöver ett intyg! Tiden i Klargöra blir lång och i många fall är det osäkert om deltagaren kan gå vidare till Anpassa. Det är problematiskt att en del IFO deltagare inte har tillgång till Anpassa då ÅKA-modellen inte fungerar för dem.

2 Deltagare

Period 1 130801 – 140630 Implementeringsåret = 11 månader

Organisation	Totalt	FK	AF	IFO	Kvinna	Man	Medelålder
Essunga	5	2	1	2	4	1	42
Götene	10	3	1	6	4	6	44
Lidköping	21	15 (71%)	2	4 (19%)	16	5	40
Skara	23	10 (43%)	3 (14%)	10 (43%)	17	6	37
Vara	16	7 (44%)	4 (25%)	5 (31%)	10	6	37
Summa	75	37 (49%)	11 (15%)	27 (36%)	51(68%)	24 32%	40

Period 2 141001 – 150630 I ordinarie verksamhet = 9 månader

Organisation	Totalt	FK	AF	IFO	Kvinna	Man	Medelålder
Essunga	5	5 (100%)			5		43
Götene	10	2 (20%)		8 (80%)	5	5	38
Lidköping	37	27 (79%)	3	7 (19%)	25	12	33
Skara	26	7 (27%)	1	18 (69%)	14	12	29
Vara	29	21 (72%)	2	6 (21%)	24	5	44
Summa	107	62 (58%)	6	39 (36%)	73 (68%)	34(32%)	37

I Götene/Skara remitteras majoriteten av deltagarna från IFO och i Lidköping/Vara/Essunga av Försäkringskassan. IFO har i regel förtur till platserna. Kö finns ibland i Lidköping och oftast i Skara. Övriga kommuner erbjuder alla plats och det finns ingen kö. IFO:s deltagare har andra behov än Försäkringskassans deltagare. Å o K medarbetarna samverkar med remittent och anpassar till varje individ. Försäkringskassans handläggare är rutinerade. IFO har, i flera kommuner, haft en stor personalomsättning och deras handläggare behöver mer information om ÅKA-modellen och remittentens viktiga roll.

I ordinarie verksamhet har antal deltagare ökat från 75 till 107 st. 58 % av dem har remitterats av FK och 36 % av IFO jämfört med 49 % respektive 36 % under implementeringsåret. Könsfördelningen är oförändrad och medelåldern har minskat från 40 till 37 år.

På lärandekonferensen arbetade deltagarna i grupp med ”Vem är ÅKA till för?”. Svaren var blandade;

- Det är viktigt att alla som behöver ÅKA fångas upp, en öppen dörr för alla
- En vilja och förmåga till förändring och en osäkerhet om förmågan ska föreligga
- Alla ska få en chans om förutsättningar finns
- Deltagaren ska ha en potential att gå vidare till Klargöra

Frågan om ”vem är ÅKA till för?” är ständigt aktuell. Den har stötts och blötts sedan 2010 när projekt Gevalis Vuxna påbörjades. Medarbetarna gör svåra avvägningar för varje individ vid inskrivning, stegförflyttning och utskrivning. Samverkan och individanpassning är nödvändiga förutsättningar för framgång i modellen.

3 Resultat

Period 1 130801 – 140630 Implementeringsåret

Organisation	Deltagare In	Deltagare Ut	Pågående	Ut sjuk	Ut AF	Ut Arbete	Ut Studier
Essunga	5	0	5	0	0	0	0
Götene	10	-4	6	4	0	0	0
Lidköping	21	-7	14	3(43%)	4(57%)	0	0
Skara	23	-11	12	4(36%)	6(54%)	0	1
Vara	16	-5	11	1	1	3(60%)	0
Summa	75	-27	48	12(44%)	11(41%)	3(11%)	1

Gulmarkerade påbörjade implementeringsarbetet 2013-08-01 och övriga 2013-12-01.

Period 2 141001 – 150630 Ordinarie verksamhet

Organisation	Deltagare in		Deltagare ut	Pågående	Ut sjuk	Ut AF	Ut Arbete	Ut studier
Essunga	5		-4	1	4			
Götene	6		-4	6	1(25%)	3(75%)		
Lidköping	24		-17	18	8(47%)	7(41%)	1(5%)	
Skara	17		-15	11	7(47%)	4(27%)	1(6%)	
Vara	15		-13	16	5(38%)	5(38%)		
Summa	67		-53	52	25(47%)	19(36%)	2(4%)	0

Utskrivning och stegförflyttning

44 respektive 47 procent av deltagarna skrevs ut från Återhämtning och/eller Klargöra på grund av sjukdom. De behöver således mer medicinsk vård.

41 respektive 36 procent av deltagarna har visat arbetsförmåga och överflyttats till Arbetsförmedlingen för vidare arbetsträning. Det innebär att dessa deltagare har passerat samtliga steg i ÅKA.

11 respektive 4 procent av deltagarna har fått arbete direkt efter Klargöra och passerar således inte sista steget Anpassa.

Under projektiden visade 41 % av deltagarna arbetsförmåga. Under implementeringsåret 52 % och i ordinarie verksamhet 40 %.

Fortsättningen

ÅKA-modellen, som utvecklats under projekttiden, är ett arbetssätt för partssamverkans aktörer, när människor har ett behov av flera offentliga rehabiliteringsaktörer för att åter(få) möjligheter att kunna försörja sig själva genom eget arbete eller studier. Modellen är för deltagaren en hel och sammansatt rehabiliteringsprocess även om de olika professionella aktörerna ändras under rehabiliteringstiden. Framgångsfaktorerna bygger på att länkarna mellan de professionella aktörerna är fasta och att de är samspelade, så att inga glapp eller väntetider uppstår.

Rapporten beskriver hur länkarna mellan de professionella aktörerna fungerar idag i ordinarie verksamhet i fem kommuner. Aktörerna gör, tillsammans, svåra avvägningar för varje individ vid inskrivning, stegförflyttning och utskrivning. Samverkan, samsyn och samordning är nödvändiga förutsättningar för fortsatt framgång. Hur går vi vidare?

Beredningsgrupp (Utdrag ur minnesanteckningar 24 augusti 2015)

Det är läge för ytterligare ett steg i implementeringen. Berörda kommuner bör ta ansvar för **Klargöra** fullt ut från och med januari 2016 utan finansiellt stöd från SoF. Ett utökat samarbete i ÅKA-modellen mellan Skara-Götene och Vara-Essunga är angeläget.

Återhämtning är resurskrävande och grundläggande i modellen. Finansiellt stöd till Återhämtning behövs, i varje fall, i ytterligare ett budgetår. Återhämtningsnätverket under ledning av Zelma Fors bör träffas 4 gånger/år. För eventuell ytterligare handledning ansvarar kommunerna. Frågan om lärandekonferens våren 2016 ska vidareberedas.

Anpassa I Lidköping/Vara/Essunga har en ny förmedlare utsetts, på heltid, att ansvara för ÅKA ärenden i hela området. Hon ska informera om sitt arbete på Nätverksmöte den 21 september. En representant från AF Skara/Götene deltar i mötet. I Skara/Götene ansvarar Klargöra gruppen, som består av 8 förmedlare, för ÅKA ärenden. Det är svårt med logistiken och svårt för medarbetarna att få rutin när flera är inblandade i några ärenden. Arbetsförmedlingen har omorganiserats och Västra Skaraborg tillhör numera samma arbetsmarknadsområde. Det är angeläget att Anpassa organiseras på liknande sätt i hela området.

2015-09-11

Jacqueline Karvik
Processamordnare
Samordningsförbundet Västra Skaraborg